

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

14 iunie 2017

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte
Judecători

Elena Covalenco,
Iurie Diaconu,
Ion Guzun,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Anenii Noi din 05 decembrie 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2015, declarat de către inculpatul XXX, născut la XXX, originar din XXX, cu viza de reședință în XXX.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 05.06.2014 – 05.12.2014;
2. Instanța de apel: 24.12.2014 – 03.02.2015;
3. Instanța de recurs: 30.05.2017 – 14.06.2017.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Anenii Noi din 05 decembrie 2014, Popa Ruslan a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.201¹ alin.(2) lit.b) Cod penal, la 3 ani și 4 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

În temeiul art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 3 ani și 10 luni închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip închis.

2. Prima instanță, examinând cauza în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, a constatat că Popa Ruslan, fiind în concubinaj cu Buzu Ana, la 26 aprilie 2014, ora 19.00, aflându-se pe malul iazului din s.Roșcani, r-nul Anenii Noi, urmărind scopul intimidării victimei și aplicării violenței fizice întru demonstrarea supremației fizice, s-a exprimat în prezența persoanelor din jur în adresa acesteia cu cuvinte necenzurate, jignindu-i onoarea și demnitatea, iar ulterior i-a aplicat mai multe lovituri cu pumnii și picioarele în diferite părți ale corpului, cauzându-i, conform raportului de expertiză medico-legală nr.065/d din 21.05.2014, vătămare corporală medie cu dereglarea sănătății de lungă durată.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, care a solicitat casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, prin care lui R.Popa să-i fie stabilită o pedeapsă mai aspră, invocând că pedeapsa aplicată inculpatului este prea blândă; - instanța a apreciat arbitrar circumstanțele cauzei; - nu a dat deplină eficiență prevederilor art.7, 75 Cod penal; - nu a ținut cont că inculpatul a săvârșit o infracțiune gravă, în stare de recidivă periculoasă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2015, apelul declarat de către procuror a fost admis, casată sentința în partea stabilirii pedepsei și în partea casată, pronunțată o nouă hotărâre, prin care lui R.Popa, în baza

art.201¹ alin.(2) lit.b) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa de 3 ani și 4 luni închisoare, iar în temeiul art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 5 ani închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip închis. În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a indicat că, prima instanță, la stabilirea pedepsei, nu a ținut cont de toate circumstanțele cazului, și anume că inculpatul a săvârșit o infracțiune gravă, în stare de recidivă periculoasă, or, prin sentința Judecătorei Orhei din 20.08.2014, inculpatul a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.187 alin.(2) lit.e) și f) Cod penal, iar la 26 aprilie 2014, a comis infracțiunea prevăzută de art.201¹ alin.(2) lit.b) Cod penal, recunoscut vinovat și condamnat, prin sentința Judecătorei Anenii Noi din 05.12.2014, pronunțată în prezenta cauză penală.

Concomitent, instanța de apel a reținut că anterior, inculpatul a mai fost recunoscut vinovat și condamnat prin sentințele Judecătorei Orhei din 20.06.2005 - în baza art.186 alin.2 lit.b), c), d) Cod penal; din 31.07.2007 - în baza art.187 alin.(2) lit.f) Cod penal; din 11.10.2007 - în baza art.186 alin.(2) lit.c),d) Cod penal.

În acest context, instanța de apel a precizat că, potrivit art.34 alin.(1) Cod penal, se consideră recidivă comiterea cu intenție a unei sau mai multor infracțiuni de o persoană cu antecedente penale pentru o infracțiune săvârșită prin intenție, iar potrivit art.82 Cod penal, la aplicarea pedepsei pentru recidivă periculoasă și recidivă deosebit de periculoasă de infracțiuni se ține cont de numărul, caracterul, gravitatea și urmările infracțiunilor săvârșite anterior, de circumstanțele în virtutea cărora pedeapsa anterioară a fost insuficientă pentru corectarea vinovatului, precum și de caracterul, gravitatea și urmările infracțiunii noi. Mărimea pedepsei pentru recidivă nu poate fi mai mică de jumătate, pentru recidivă periculoasă este de cel puțin două treimi, iar pentru recidivă deosebit de periculoasă - de cel puțin trei pătrimi din maximumul celei mai aspre pedepse prevăzute la articolul corespunzător din Partea specială a Codului penal.

Astfel, instanța de apel a conchis că prima instanță, la stabilirea pedepsei, nu a dat deplină eficiență prevederilor art.7, 61 și 75 Cod penal, aplicând față de R.Popa o pedeapsă prea blândă, ignorând gradul de pericol ce-l prezintă pentru societate, care nu este angajat în câmpul muncii și care anterior a fost condamnat de mai multe ori, fapt ce denotă că inculpatul nu și-a tras concluziile necesare și repetat a comis o infracțiune intenționată, gravă și în stare de recidivă periculoasă.

Având în vedere cele expuse, instanța de apel, ținând cont de prevederile art.6, 7, 61, 75-77 Cod penal și prevederile art.364¹ Cod de procedură penală, luând în considerație gravitatea infracțiunii comise, persoana inculpatului, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, că infracțiunea a fost săvârșită în stare de recidivă periculoasă, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, de scopul pedepsei de restabilire a echității sociale, corectare a condamnatului, precum și de prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni, a considerat că față de R.Popa urmează a fi aplicată o pedeapsă de 3 ani și 4 luni închisoare, iar în temeiul art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, să-i fie stabilită pedeapsă definitivă de 5 ani închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip închis.

5. Împotriva deciziei a declarat recurs ordinar inculpatul care, fără a indica vreun temei prevăzut de art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, pe motiv că instanța de apel i-a aplicat o pedeapsă prea aspră.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținând cont de referința procurorului, prin care solicită declararea inadmisibilității recursului, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Conform art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel.

Însă, potrivit art.422 Cod de procedură penală, termenul de declarare a recursului ordinar împotriva hotărârilor instanței de apel este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

În conformitate cu prevederile art.230 alin.(2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Momentul de la care începe să curgă termenul de atac este riguros precizat de lege, adică data pronunțării deciziei, iar depășirea acestui termen duce la decăderea părților din dreptul de a folosi calea de atac.

Reieșind din procesele-verbale ale ședințelor de judecată din 03.02.2015 și 10.03.2015, inculpatul a fost prezent atât la pronunțarea dispozitivului deciziei instanței de apel, cât și la pronunțarea deciziei motivate, primind inclusiv, copia acesteia contra semnătură (f.d.109-113, 125).

Conform art.231 alin.(2)-(3) Cod de procedură penală, calcularea termenelor procedurale se pornește de la ora, ziua, luna și anul indicate în actul care a provocat curgerea termenului, iar la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Astfel, termenul de 30 de zile, prevăzut de art.422 Cod de procedură penală, pentru depunerea recursului ordinar, urma să expire la sfârșitul zilei de 11.04.2015.

Reținând faptul că inculpatul a depus cererea de recurs ordinar abia la data de 10.05.2017 (f.d.129-138), adică cu mult mai târziu după expirarea termenului legal de 30 de zile, Colegiul penal conchide că acesta nu poate fi considerat ca declarat în termen.

Mai mult, atât în dispozitivul deciziei motivate, cât și în dispozitivul pronunțat la 03.02.2015, ședință la care, potrivit procesului-verbal din aceeași dată, inculpatul a fost prezent, instanța a explicat modul și termenul de atac al deciziei în instanța ierarhic superioară (f.d.115, 116, 124).

Colegiul atestă că, termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Având în vedere că în situația în care recursul este respins ca fiind declarat peste termen, instanța de recurs nu se expune asupra circumstanțelor de drept ale cauzei și legalității hotărârii adoptate, și prin urmare, Colegiul penal nu are temeii de a se expune asupra legalității deciziei instanței de apel în privința lui R.Popa.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii

instanței de apel, decide în unanimitate asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că recursul este declarat peste termen.

Astfel, reieșind din circumstanțele indicate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat de către inculpat, ca fiind declarat peste termen.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul Popa Ruslan, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2015, în propria lui cauză penală, ca declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 28 iunie 2017.

Președinte

Elena Covalenco

Judecători

Iurie Diaconu

Ion Guzun